1 HENSIKT OG OMFANG 2
2 VEGETASJONSKONTROLL I SPOR OG PÅ SPOROMRÅDER 3
2.1 Areal som skal behandles 3
2.1.1 Håndtering og bruk av ugrasmidler 3
2.1.2 Vegetasjonskontroll langs linjen / i ballastprofilet 4
2.1.3 Fjellskjæringer, forstøtningsmurer, støyskjermer, kabelkanaler og plattformer 4
2.1.4 Behandlet areal på terminaler og skiftetomter 4
2.2 Arealer som ikke skal behandles 4
2.3 Områder som midlertidig ikke skal behandles 4

1 HENSIKT OG OMFANG

Kapittelet gir regler for vegetasjonskontroll i ballasten.

Hensikten med vegetasjonskontroll i ballast er å hindre oppbygging av humus i ballastlaget, samt å hindre at vegetasjonen påvirker arbeidssikkerheten.

Vegetasjonskontroll i overbygningen omfatter bruk av ugrasmidler:

- i ballast for å hemme humusforurensning
- ved ballastkanten for å
  - hemme frøsmitte til ballasten
  - hindre flerårig ugras i å gro inn i ballasten
  - hemme framvekst av løvkratt
- på jernbanetomter og skiftetomter av hensyn til arbeidsmiljø og brannfare
- for å hindre evnt. problemer i sporveksler

2 VEGETASJONSKONTROLL I SPOR OG PÅ SPOROMRÅDER

Ballastpukk og ballastgrus, som i utgangspunktet er et rent mineralmateriale, forurenses over tid av organisk materiale som omdannes til humus. Forurensning forringer ballastens evne til å oppta og fordele krefter. I tillegg forringer humus i ballasten dreneringen av sporet, slik at sporets stabilitet kan påvirkes bl.a. gjennom økt isdannelse i kuldeperioder.

2.1 Areal som skal behandles

Tilførsel av organisk materiale som skyldes plantevekst i ballasten, skal minimaliseres ved forebyggende tiltak mot plantevekst. Til dette anvendes normalt ugrasmidler som er bladvirkende.

➢ a) Langs spor og på stasjons- og skiftetomter, skal det ikke være vegetasjon som kan medføre risiko for personlig sikkerhet, f.eks. risiko for å snuble eller skli. For å unngå framvekst av vegetasjon på slike arealer, anvendes også her ugrasmidler.

Hvor ofte spor, samt stasjons- og skifteområder, skal behandles med ugrasmidler, avhenger av de ulike stedlige forhold.

Det vil til enhver tid være graden av fremvekst av problemvegetasjon som vil avgjøre hvor ofte sprøyting bør foretas. For å optimalisere bruk av ugrasmidler bør sprøyteplaner med planlegging "over tid" med vekt på stedlige forhold og type ugrasmidler utarbeides. Sprøyteplan skal som minimum inneholde:

- Oversikt over areal som skal behandles
- Oversikt over areal som ikke skal behandles
- Tidsrom
- Hvilke plantevernmidler som skal brukes
- Dosering

2.1.1 Håndtering og bruk av ugrasmidler

➢ a) Håndtering og bruk av ugrasmidler skal alltid bygge på oppdatert viten om virkning og bruksområde slik at minst mulig ugrasmidler brukes, og slik at risiko for helse- og miljøskader blir minst mulig.

➢ b) Håndtering og bruk av ugrasmidler skal være i samsvar med Forskrift om plantevernmidler, LMD 2004-07-26-1138. Det henvises særlig til følgende krav:
- Sprøyteansvarlig skal ha godkjent autorisasjonsbevis for håndtering og bruk av ugrasmidler
- Det skal føres sprøytejournal
- Oppbevaring i særskilt avlåst skap eller lagerrom

➢ c) Alle ugrasmidler som benyttes på og langs linjen, på skifteområder og på andre sporområder, skal være godkjent til formålet, og bruksområdet skal fremgå av etiketten. Bruksanvisning på etiketten skal følges.

➢ d) Ugrasmidler skal alltid brukes behovs- og målrettet og det skal tas hensyn til det visuelle inntrykk etter behandlingen, både sett fra de reisendes side og fra naboers og publikums side.

➢ e) Ugrasmidler som brukes av Jernbaneverket skal registreres i Jernbaneverkets database for kjemikalier.

2.1.2 Vegetasjonskontroll langs linjen / i ballastprofilet

Vegetasjonskontroll omfatter behandling av ballasten, samt behandling av kant eller skråning utenfor ballasten. Det skal vanligvis behandles 4 meter på hver side fra spormidt.

2.1.3 Fjellskjæringer, forstøtningsmurer, støyskjermer, kabelkanaler og plattformer

a) På strekninger hvor avstand til fjellskjæring, forstøtningsmur, støyskjerm, kabelkanaler, plattformer m.m. er mindre eller lik ca 4 meter fra midtlinje nærmeste spor, skal ugras bekjempes i ballast og formasjonsplan helt fram til fot av skjæring, mur, skjerm, kabelkanal m.m. Det skal ugrasbekjempes helt fram til foten av plattformer og i nødvendig grad innunder treplattformer for å bekjempe plantevekst.

2.1.4 Behandlet areal på terminaler og skiftetomter

a) Ugrasbekjempelse på sammenhengende sporareal på terminaler og skiftetomter skal omfatte behandling over hele ballastprofilet på de enkelte spor, behandling på alt areal mellom spor og behandling på alt areal som ellers hører naturlig til sporområdene og den aktivitet som foregår der.

2.2 Arealer som ikke skal behandles

- a) Ugrasmiddel skal ikke benyttes i åpent vann f.eks. bekker og vannfylte grøfter.
- b) Arealer hvor risiko for forurensning er til stede, skal ikke behandles med ugrasmidler

Banesjefene skal ha oversikter over slike arealer (gjelder bl.a. drikkevann, brønner, andre vannkilder mv. som ligger innenfor en buffersone på 20 meter). Banevise oversikter over slike arealer skal legges inn i Banedata.

2.3 Områder som midlertidig ikke skal behandles

a) Planlagte ombygningsstrekninger skal ikke behandles med ugrasmidler samme år som ombygging skal utføres. Det er derimot viktig at strekningene blir behandlet året etter, da ombygging medfører omveltning av jorden, noe som bidrar til bedre vekstforhold.

b) Nytt spor kan normalt stå ubehandlet i inntil 6 år. Det skal likevel observeres nøye om det er behov for behandling av ballastskulder og kant før den tid.